

14.2.2025

Opetushallitukselle

Asia: Luonnos perusopetuksen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun oppaaksi

Viite: Lausuntopyyntöne 20.1.2025, diaarinumero OPH-6406-2023

Opas toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun perusopetuksessa tulee tarpeeseen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista käydään nykyään laajaa ja aktiivista keskustelua julkisuudessa vanhempien sekä oppijoiden kesken ja on tärkeää, että kouluille on tämänkaltaista virallista tukimateriaalia keskustelun käymiseen. Oppaan avulla voidaan kouluissa saada nostettua keskusteluun tärkeitä teemoja ja sen avulla voidaan pysähtyä pohtimaan sitä, kuinka tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiat asiat ovat koulukohtaisesti tiedostettu ja hoidossa.

Opas on tavoitteidensa kuvailuilta, sisällöltään ja rakenteeltaan hyvä. Erityisen hyvää on oppaaseen sisällytetyt liitteet, joissa on avattu aiheeseen liittyvää sanastoa, valmiita malleja erilaisten keskustelujen pohjaksi sekä esimerkkisuunnitelma.

Oppaan ja sen pohjalta käytävien koulukohtaisten keskustelujen myötä selvinnee myös mahdolliset opettajien täydennyskoulutustarpeet tämän aihepiirin osalta. OAJ korostaa, että tämän täydennyskoulutuksen järjestäminen opettajille työajalla on opetuksen järjestäjän tehtävä.

OAJ:n mielestä oppaassa on hyvää myös se, että siinä korostetaan sitä, että koulukohtaisia suunnitelmia laadittaessa on niistä tehtävä toteuttamiskelpoisia sekä sellaisia, että ne todella ovat oikeasuhtaisia ja riittävän konkreettisia.

Oppaassa myös korostetaan sitä, että suunnitelman toteuttamista tulee seurata säännöllisesti. Tämä on tärkeää, mutta siitäkään ei saa tulla itsetarkoitusta.

Suunnitelmien laadinta- ja seurantaprosesseihin ja etenkin niiden johtamiseen on varattava riittävästi aikaa ja resurssointia.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Nina Lahtinen
koulutuspolitiikan johtaja

Pauliina Viitamies
johtava erityisasiantuntija